

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาของปัญหา

การศึกษาเป็นเครื่องมือที่สำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาประเทศและพัฒนาคน
รัฐได้เห็นความสำคัญในเรื่องนี้เป็นอย่างมาก จึงได้ทุ่มเทงบประมาณเพื่อขยายการศึกษา
ทั้งในด้านปริมาณและคุณภาพ พร้อมทั้งวางแผนการศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการ
ทางเศรษฐกิจและสังคมที่เป็นอยู่ เมื่อมีการขยายการศึกษาทั้งในด้านปริมาณและคุณภาพ
สิ่งที่เป็นองค์ประกอบที่สำคัญควบคู่กับการพัฒนาการศึกษา ก็คือ การผลิตครู

ความมุ่งหมายที่สำคัญที่สุดของการผลิตครูนั้น ไม่ไ้มุ่งเพียงเพื่อให้ได้ครูตาม
ปริมาณที่ต้องการ แต่มุ่งที่จะผลิตครูที่มีความสามารถและมีสมรรถภาพสูง เพียบพร้อม
ด้วยคุณลักษณะของครูที่ดี โดยเฉพาะเรื่องของความสำนึกในหน้าที่ของการเป็นครู หรือ
การมีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพอย่างแท้จริง เพราะครูจะต้องเป็นผู้ที่ไปทำการอบรม สั่งสอน
แนะนำ และชี้แนวทางแก่อนุชนให้มีความรู้ ความสามารถ อันจะเป็นรากฐานในการดำรง
ชีวิต การประกอบอาชีพ และการพัฒนาประเทศ

บุญสม มาร์ติน โลกกล่าวถึงความสำคัญของครูไว้ว่า

เป็นผู้มีบทบาทสำคัญที่สุดในการถ่ายทอดวิชาการและวิชาชีพต่าง ๆ เป็นผู้
ช่วยเสริมสร้าง พัฒนาคุณภาพและคุณสมบัติอันดีงามให้แก่เยาวชนของชาติ เป็นผู้
ช่วยสร้างสรรคความเจริญก้าวหน้าให้แก่ชุมชนและส่วนรวม ฉะนั้นจึงอาจกล่าว
ได้ว่า ครูเป็นเสมือนดวงอาทิตย์ชีวิตของคนและชาติใหญ่ไปสูทิศทางที่ถูกต้อง

และ เกิดประโยชน์มากที่สุด¹

การที่ครูจะมีความรู้ความสามารถและจะเป็นครูที่ดีได้เพียงใคนั้น ย่อมขึ้นอยู่กับลักษณะของครูแต่ละคนที่ได้รับ การฝึกฝนอบรมมาโดยเฉพาะ การฝึกหัดครูจึงมีความสำคัญในการที่จะพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของบุคคลที่จะประกอบอาชีพครู เป็นอย่างยิ่ง กรมการฝึกหัดครูซึ่งรับผิดชอบในเรื่องการผลิตครูส่วนใหญ่ ก็ได้ตระหนักในภาระหน้าที่ดังกล่าว จึงได้วางจุดมุ่งหมายที่สำคัญในการผลิตครูไว้ว่า จะของผลิตครูที่มีความรู้ความสามารถ มีความรับผิดชอบในหน้าที่ มีความรัก ความศรัทธา และมีวิถุญาณของความ เป็นครู มีคุณธรรม จริยธรรม เป็นที่ยอมรับของสังคมทั่วไป มีกิจนิสัยที่สุจริต ซื่อ นอกทน ประหยัด และรูกุณคาของสมาอาชีพ เป็นผู้ใฝ่หาความรู้ อยู่เป็นนิจ รุกังสร้างสรรค์และ ตระหนักในปัญหาทางสังคม มีวิจาวรณญาณในการแก้ปัญหา เขาใจการปฏิบัติและมีเจตนคติ ที่ถูกต้องเหมาะสมเกี่ยวกับบ้านเมือง การปกครอง ตลอดจนการดำรงชีวิตในระบอบ ประชาธิปไตย ทั้งยังมุ่งใหญ่มีความรู้ ความเข้าใจ มีทักษะ มีเจตนคติที่เอื้ออำนวยต่อการพัฒนาท้องถิ่น ซึ่งสอดคล้องกับการพัฒนาทาง เศรษฐกิจและสังคมของประเทศอีกด้วย²

² (ในการที่จะสามารถผลิตครูให้ใคคุณลักษณะสมตามความมุ่งหมายดังกล่าว จะต้องอาศัยการดูแลเอาใจใส่ การอบรมสั่งสอน และแนะแนวทางจากครู อาจารย์ เป็นอย่างมาก ทั้งในด้านการเรียน ความประพฤติ และการเข้าร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ทั้งนี้เพราะสภาพการเรียน การสอนและสภาพของสังคม ปัจจุบันมีความซับซ้อนและมีปัญหามากขึ้น นักศึกษาที่เข้ามาเรียนในวิทยาลัยครูแต่ละคนมาจากสภาพแวดล้อมที่ต่างกัน ความสามารถ

¹บุญสม มาร์ติน, "คำปราศรัยเนื่องในวันครู ๗ หอประชุมคุรุสภา วันที่ 6 มีนาคม 2521," วารสารมิตรครู 20 (15 กุมภาพันธ์ 2521) : 6.

²กรมการฝึกหัดครู, หลักสูตรการฝึกหัดครู, สภาการฝึกหัดครู พุทธศักราช 2519 (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ตำราวจ ถนนเศรษฐศิริ, 2520) : 2.

และวิธีการ เรียนตลอดจนมีปัญหาต่างกัน และเมื่อมารวมกลุ่มกัน เขา ก็เกิดปัญหาของกลุ่ม
 ตามมาอีก) ประกอบกับระเบียบวิธีการต่าง ๆ ในการเรียนการสอน ตลอดจนหลักสูตรก็
 ยุ่งยากซับซ้อนมากขึ้นกว่าที่นักศึกษาเคยเรียนมาในระดับชั้นมัธยมศึกษา การจัดการเรียน
 การสอนที่จัดในรูปแบบของอาจารย์ประจำวิชา นักศึกษาจะต้องเปลี่ยนห้องเรียน เปลี่ยน
 อาจารย์ที่สอนอยู่ตลอดเวลาเมื่อเรียนวิชาใหม่ โอกาสที่จะได้ใกล้ชิดกับอาจารย์ก็น้อยลง
 นอกจากนี้หลักสูตรฝึกหัดครูก็ขยายกว้างขึ้นโดยเปิดโอกาสให้นักศึกษาเลือก เรียนวิชาตาม
 ที่ตนสนใจและถนัด ซึ่งนักศึกษาจะต้องรู้จักเลือกวิชาเรียน ต้องสามารถเข้าใจหลักสูตร
 และรหัสวิชาต่าง ๆ รวมถึงวิธีการลงทะเบียนที่สลับซับซ้อนซึ่งไม่เคยทราบมาก่อน ใน
 สภาพเช่นนี้อาจจะทำให้ให้นักศึกษายางคนเกิดความไม่เข้าใจ สับสน บางครั้งก็เกิดปัญหา
 ตามมา เช่น เลือกวิชาเรียนไม่ถูก หรือเลือกเรียนวิชาตามเพื่อนทั้ง ๆ ที่ตนไม่ถนัด หรือ
 เรียนไม่ครบหน่วยกิต อันเป็นเหตุให้ไม่สามารถจบการศึกษาตามเวลาที่วิทยาลัยกำหนดไว้
 นอกจากนั้นนักศึกษาจำนวนไม่น้อยที่ประสบกับปัญหาต่าง ๆ ทางด้านการเรียน เช่น
 เรียนไม่ทันเพื่อน ไม่เข้าใจหรือไม่ชอบวิชาที่เรียน มีปัญหากับอาจารย์ที่สอน บางคนก็มี
 ปัญหาเกี่ยวกับการที่มุ่งแต่จะศึกษาต่อให้สูงขึ้น โดยไม่คำนึงถึงความสามารถของตนเอง
 ดังนั้นจึงปรากฏอยู่เสมอว่า เมื่อเรียนไปไคระยะหนึ่งก็เกิดปัญหาในการที่ไม่สามารถเรียน
 ต่อให้จบได้

นอกจากปัญหาทางการเรียนแล้ว นักศึกษายังอาจมีปัญหาด้านอื่น ๆ อีก เช่น
 ปัญหาเรื่องการขาดแคลนทุนทรัพย์ในการเรียน ปัญหาเรื่องสุขภาพ เรื่องที่อยู่อาศัยไม่
 ปลอดภัย ไม่สะดวกสบาย สภาพแวดล้อมไม่ดี เชากับเพื่อนไม่ไค่ เกิดความขัดแย้งกับ
 ผู้ปกครองและปัญหาที่สำคัญที่สุดคือปัญหาเกี่ยวกับความประพฤติและได้รับการชักชวนให้
 หลงผิด ทั้งนี้เนื่องจากนักศึกษาในวัยนี้ยังอยู่ในระยะที่ยังไม่เป็นผู้ใหญ่พอ บางครั้งจึง
 ตัดสินใจทำสิ่งต่าง ๆ โดยใช้อารมณ์ ไม่พิจารณาเหตุผลให้รอบคอบ หรืออาจทำไปโดย
 รู้เท่าไม่ถึงการณ์ โดยเฉพาะในสังคมปัจจุบันมีปัญหาต่าง ๆ เพิ่มขึ้นมาก เช่น ปัญหาเรื่อง
 ยาเสพติด ปัญหาเกี่ยวกับเรื่องเพศ ปัญหาอาชญากรรม ตลอดจนปัญหาที่เกิดจากการบุง
 บกอิทธิพลจากผู้ที่มุ่งร้ายต่อประเทศชาติ ซึ่งนักศึกษาบางคนอาจจะได้รับอิทธิพลเนื่องมาจาก

สิ่งแวคล้อม หรือจากความเข้าใจผิดต่าง ๆ ปัญหาเหล่านี้ถ้าอาจารย์ในวิทยาลัยครูจะ
 ใจคอยช่วยกันเอาไว้ได้ สอดส่องดูแลนักศึกษาของคนอยู่อย่างใกล้ชิด ก็จะสามารถทราบ
 และซ้จกหรือช่วยแก้ไขไคทันทวงที่

วิทยาลัยครูแต่ละแห่งไคประสบกับปัญหาต่าง ๆ กันกลาว จึงไคพยายามหา
 วิธีการต่าง ๆ ที่จะช่วยซ้จกหรือลดปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้นแก่นักศึกษา
 วิธีการหนึ่งที่วิทยาลัยครูเชื่อว่าจะอำนวยประโยชน์ไคเป็นอย่างดี คือการจัดให้มีอาจารย์-
 ที่ปรึกษาโดยเฉพาะสำหรับนักศึกษาเพื่อคอยไคความช่วยเหลือ แนะนำ คุนแลนักศึกษา
 อย่างใกล้ชิดทั้งในคานการ เรเรียน ความประพฤติและปัญหาส่วนทัวอื่น ๆ เพราะปัญหา
 ต่าง ๆ กันกลาวจะไม่เกิดขึ้นหรือจะบรรเทาเบาบางลงไปไค ถ้ามีอาจารย์ที่ปรึกษาคอย
 ไคความสนใจ เอาใจใส่แก่นักศึกษาอยู่ตลอดเวลา อาจารย์ที่ปรึกษาจะเป็นผู้ที่คอยทักเตือน
 แนะนำแนวทางในการแก้ปัญหาคแก่นักศึกษาและชักนำนักศึกษาไปไคทางที่คิงงามและเป็น
 ประโยชน์ จะเป็นผู้ที่คอยรับฟังความคิดเห็นของนักศึกษา เพื่อนำซ้จกเห็นนั้นมาเป็นขอ
 เสนอแนะต่อผู้บริหาร คณาจารย์และหน่วยงานต่าง ๆ ในวิทยาลัยเพื่อนำมาปรับปรุง
 วิทยาลัยไคคดีขึ้น และเนื่องจากอาจารย์ที่ปรึกษาเป็นคนที่ไคมีโอกาสใกล้ชิดกับนักศึกษา
 มากกว่าอาจารย์อื่น ๆ จึงเป็นคนที่จ้รู้เรื่องราวต่าง ๆ ของนักศึกษาและเป็นผู้ที่มีอิทธิพล
 ต่อความรู้ ความคิด ตลอดจนความประพฤติของนักศึกษาเป็นอย่างยิ่ง ถ้าอาจารย์ที่ปรึกษา
 สามารถวางตัวไคเหมาะสมและปฏิบัติหน้าที่ไคเป็นอย่างดีก็จะเป็นตัวอย่างที่ดีแก่นักศึกษา
 และจะเป็นผู้ที่ช่วยไคนักศึกษาสามารถศึกษาเล่าเรียนไปอย่างสุคความสามารถจนกระทั่ง
 จบการศึกษา เพื่อจะไคเป็นครูที่เพียบพร้อมไปควย คุณลักษณะและคุณธรรมของความเป็น
 ครูที่ค้สมตามความมุ่งหมายที่กรมการฝึกหัดครูไคตั้งไว้ คังนั้นจึงเห็นไคว่า อาจารย์-
 ที่ปรึกษา เป็นผู้ที่มีความสำคัญอย่างยิ่งในการที่จะช่วยผลิตครูที่ค้ที่จะไปเป็นกำลังสำคัญ
 ในการที่จะช่วยสร้างสรรคความเจริญก้าวหน้าไคแก่ประเทศไทย

ในเรื่องความสำคัญของอาจารย์ที่ปรึกษาในวิทยาลัยครูนั้น ไคมีผู้ไคความเห็นไว้
 คังนี้

เรวดี วงศ์พรหมเมฆ ไล่ให้ความเห็นไว้ว่า

ระบบของการมีอาจารย์ที่ปรึกษาในวิทยาลัยครู เป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่ง เพราะอาจารย์ในวิทยาลัยครูจะต้องเป็นผู้ที่สอนนักศึกษาให้เตรียมไปเป็นครูที่สอนคนเป็น ไม่ใช่เพียงแค่อ่านหนังสือเป็นเท่านั้น นอกจากนี้จะต้องเป็นครูที่สามารถแนะแนวทางที่ดีไต่แกแก่ ทั้งในทางความรู้ ความประพฤติ เพื่อให้เขาได้เป็นพลเมืองที่สมตามจุดหมายของหลักสูตรพุทธศักราช 2521 การที่นักศึกษาจะสามารถออกไปเป็นครูทำหน้าที่นั้นได้ก็นั้น จะต้องมีคำแนะนําและการปฏิบัติที่ดีจากอาจารย์ที่ปรึกษาของคนมาก่อน ไล่เห็นตัวอย่างที่ดีและถูกต้อง ตลอดจนไ้รับความประทับใจจากคุณลักษณะ ตลอดจนความเมตตากรุณาและความช่วยเหลือจากอาจารย์ที่ปรึกษา ดังนั้นอาจารย์ที่ปรึกษา จึงเป็นผู้ที่มีความสำคัญอย่างยิ่งในการที่จะให้ตัวอย่างภาคปฏิบัติที่ดีแก่นักศึกษา เพื่อให้เขาจะนำไปปฏิบัติต่อได้ในเวลาที่เขาได้ไปเป็นครู¹

เอกวิทย์ ฌ กลาง ก็กล่าวถึงความสำคัญและความจำเป็นที่จะต้องมีการจัดอาจารย์ที่ปรึกษาให้แก่นักเรียน นักศึกษาว่า

ระบบการศึกษาเดิมนั้น ครูประจำชั้นจะเป็นผู้สอนแทบทุกวิชา จึงมีเวลาอยู่กับเด็ก รู้จักเด็กได้ทั่วถึง ต่อมาเปลี่ยนเป็นระบบที่ไ้ครูที่ชำนาญในการสอนแต่ละวิชามาทำการสอน ดังนั้นครูจึงมุ่งที่จะสอนแค่อเนื้อหาวิชา ทำให้ไม่มีเวลาอบรมนักเรียน ความสัมพันธ์ระหว่างครูกับเด็กจึงห่างเหิน ซึ่งจะเป็นอันตรายต่อเด็กมาก เพราะถ้าครูห่างเหินกับเด็ก โอกาสที่เด็กจะนำสุ่มเรียนกันเองในสิ่งที่ไม่เหมาะสมจะมีมาก ดังนั้นการจักไ้มีอาจารย์ที่ปรึกษา จึงจะชวยแก้ปัญหาต่าง ๆ เหล่านี้ได้ เพราะอาจารย์ที่ปรึกษาจะเป็นผู้คอยชวยอบรมดูแลและเอาใจใส่เด็ก คอยแนะแนวทางให้เด็กประพฤติในสิ่งที่ดีงาม²

¹เรวดี วงศ์พรหมเมฆ, คำบรรยายเรื่อง "บทบาทของอาจารย์ในวิทยาลัยครู ที่มีต่อหลักสูตรประถมศึกษาและมัธยมศึกษา พุทธศักราช 2521," ฌ หอประชุมวิทยาลัยครูสวนกุหลิม, วันที่ 9 มีนาคม 2521.

²เอกวิทย์ ฌ กลาง, คำบรรยายเรื่อง "ครูกับหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521" ฌ หอประชุมวิทยาลัยครูสวนกุหลิม วันที่ 10 มีนาคม 2521.

นอกจากนี้ สุจริต เพียรชอบ ยังได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับเรื่องนี้ว่า ความจำเป็นที่สำคัญประการหนึ่งของการจัดให้มีอาจารย์ที่ปรึกษานั้น เนื่องมาจากสภาพสังคมปัจจุบันกำลังเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว และค่อนข้างซับซ้อน มีคามารคาหรืออุปสรรคของนักเรียนมักจะมีภารกิจงานต่าง ๆ จนไม่มีเวลาที่จะช่วยเหลือให้คำปรึกษาหรืออบรมบ่มนิสัยให้แก่เด็ก ดังนั้นโรงเรียนจึงต้องจัดให้มีอาจารย์ที่ปรึกษาคอยให้ความช่วยเหลือทั้งในด้านการเรียน ช่วยดูแลทุกข์สุข ให้คำปรึกษาในเรื่องต่าง ๆ รวมทั้งเรื่องส่วนตัวของเด็กด้วย¹

โดยเหตุที่อาจารย์ที่ปรึกษาเป็นผู้ที่มีความสำคัญอย่างยิ่งทั้งกล่าว และวิทยาลัยครูต่าง ๆ ก็ได้จัดให้มีระบบอาจารย์ที่ปรึกษาคอยให้ความช่วยเหลือแก่นักศึกษามาเป็นเวลานานแล้วก็ตาม แต่ยังไม่เคยมีผู้ใดได้ทำการศึกษาวิจัยเพื่อทราบวามหมายต่าง ๆ ที่อาจารย์ที่ปรึกษาได้ปฏิบัติไปแล้วนั้น เหมาะสมและเพียงพอหรือไม่ กิจกรรมต่าง ๆ ที่อาจารย์ที่ปรึกษาได้กระทำไปแล้วนั้น เป็นประโยชน์แก่นักศึกษาเพียงใด นักศึกษาพอใจมากน้อยเพียงใด มีปัญหาและอุปสรรคอย่างไรบ้างหรือไม่ในการปฏิบัติงาน และเนื่องจากผู้วิจัยเป็นอาจารย์อยู่ในวิทยาลัยครูซึ่งได้เคยปฏิบัติงานหน้าที่นี้ จึงมีความสนใจในเรื่องนี้มาก ใครจะทำการวิจัยเพื่อจะไต่ถามวามหมายของอาจารย์ที่ปรึกษาที่จะช่วยให้เกิดผลดีแก่นักศึกษามากที่สุดนั้นควรจะเป็นอย่างไร

ผู้วิจัยมีความเชื่อว่า ถ้าได้มีการวิจัยเรื่องบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาในวิทยาลัยครูโดยศึกษาถึงบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบ ตลอดจนปัญหาต่าง ๆ จากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องของทั้ง 3 กลุ่ม คือ กลุ่มผู้บริหาร อาจารย์ที่ปรึกษาและนักศึกษา ก็อาจจะทำให้

---

¹ สุจริต เพียรชอบ, "ที่ปรึกษาข้างสว่างไสว" ประมวลบทความประกอบการเรียนวิชาหลักสูตรและการเรียนการสอนระดับมัธยม, หน้า 74.

คนพบแนวทาง วิธีการดำเนินงาน ตลอดจนปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานด้านนี้ของ อาจารย์ที่ปรึกษาในวิทยาลัยครู อันจะเป็นประโยชน์ในการนำมาปรับปรุงแก้ไขวิธีการ- คำเนิงานให้ดียิ่งขึ้น เพื่อจะได้เกิดประโยชน์แก่นักศึกษา ในการที่จะช่วยให้การศึกษา เล่าเรียนของนักศึกษาประสบผลสำเร็จควย และจะเป็นผลทำให้นักศึกษาได้บรรลุถึงความ เป็นครูที่ดีต่อไปในอนาคต

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบของอาจารย์ที่ปรึกษาในวิทยาลัย- ครูในกรุงเทพมหานคร
2. เพื่อศึกษาปัญหาของอาจารย์ที่ปรึกษาในการปฏิบัติงานด้านการให้คำปรึกษา แก่นักศึกษา
3. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์และนักศึกษา เกี่ยวกับ บทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบของอาจารย์ที่ปรึกษาในวิทยาลัยครูในกรุงเทพมหานคร

ขอบเขตของการวิจัย

1. วิทยาลัยครูที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยครั้งนี้ ใช้เฉพาะวิทยาลัยครูที่ตั้งอยู่ใน กรุงเทพมหานคร 6 แห่ง ซึ่งสังกัดกรมการฝึกหัดครู กระทรวงศึกษาธิการ
2. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย
  - ก. ผู้บริหารวิทยาลัยครู ซึ่งได้แก่ อธิการ รองอธิการ หัวหน้าคณะวิชา หัวหน้าภาควิชา
  - ข. อาจารย์ซึ่งได้รับแต่งตั้งจากวิทยาลัยครูให้ทำหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษา
  - ค. นักศึกษาในวิทยาลัยครูทุกระดับ ทั้งระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา (ป.กศ.) ประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูง (ป.กศ.สูง) และ ระดับปริญญาตรี (ค.บ.)

3. บทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาที่จะทำการวิจัยในครั้งนี้ จะประกอบด้วย
- ก. คุณลักษณะของอาจารย์ที่ปรึกษา
  - ข. หน้าที่และความรับผิดชอบของอาจารย์ที่ปรึกษาที่ปฏิบัติ
  - ค. ความคิดเห็นเกี่ยวกับหน้าที่และความรับผิดชอบของอาจารย์ที่ปรึกษาที่ควรปฏิบัติ
  - ง. การดำเนินงานในการจัดการให้คำปรึกษา
  - จ. ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานของอาจารย์ที่ปรึกษา

ขอตกลงเบื้องต้น

1. การวิจัยครั้งนี้ ใช้ข้อมูลจากคำตอบในแบบสอบถามซึ่งได้รับจากผู้บริหาร วิทยาลัยครู อาจารย์ที่ปรึกษาและนักศึกษา ผู้วิจัยถือว่าผู้ตอบแบบสอบถามทุกคนตอบตามขอเท็จจริง ปราศจากอคติ และการมุ่งหวังประโยชน์ใด ๆ ทั้งสิ้น
2. การสังกัดอยู่ในวิทยาลัยครูต่างกัน ไม่มีผลต่อความแตกต่างของความคิดเห็นของประชากรทั้ง 3 กลุ่ม

คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

1. วิทยาลัยครูในกรุงเทพมหานคร หมายถึง สถาบันฝึกหัดครู 6 แห่ง ในสังกัดกรมการฝึกหัดครู กระทรวงศึกษาธิการ ที่อยู่ในกรุงเทพมหานคร คือ วิทยาลัยครูพระนคร วิทยาลัยครูจันทรมณฑล วิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา วิทยาลัยครูชนบุรี วิทยาลัยครูสวนสุนันทา และวิทยาลัยครูสวนกุหลาบ
2. ผู้บริหารวิทยาลัยครู หมายถึง บุคลากรในวิทยาลัยครู ซึ่งมีบทบาทในการบริหารระดับต่าง ๆ ซึ่งได้แก่ อธิการ รองอธิการ หัวหน้าคณะวิชาและหัวหน้าภาควิชา
3. อาจารย์ที่ปรึกษา (student advisor) หมายถึง อาจารย์ในวิทยาลัยครูที่ไ้รับการแต่งตั้งให้ทำหน้าที่เป็นผู้ให้คำปรึกษาช่วยเหลือ และแนะแนวทางแก่นักศึกษาใน

งานวิชาการ งานส่วนตัว และความประพฤติ

4. บทบาท หมายถึง รูปแบบของพฤติกรรมที่แสดงออกมาตามตำแหน่งหน้าที่ซึ่งบุคคลนั้นได้รับ และการแสดงออกนั้นสามารถสังเกตและวัดพฤติกรรมออกมาได้ ซึ่งคนหนึ่ง ๆ อาจมีหลายบทบาท

5. บทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษา หมายถึง หน้าที่และความรับผิดชอบของอาจารย์ในวิทยาลัยครูที่ได้รับแต่งตั้งให้ทำหน้าที่เป็นผู้ให้คำปรึกษา ช่วยเหลือและแนะแนวทางที่ดีให้แก่นักศึกษา

6. นักศึกษา หมายถึง นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพการศึกษาศึกษา (ป.กศ.) ประกาศนียบัตรวิชาชีพการศึกษาระดับสูง (ป.กศ.สูง) และระดับปริญญาตรี (ค.บ.) ที่กำลังศึกษาอยู่ในวิทยาลัยครู

7. โฮมรูม (Home Room) หมายถึง เวลาที่วิทยาลัยครูจัดไว้เพื่อเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้พบกับอาจารย์ที่ปรึกษาของตน ทั้งนี้เพื่อให้นักศึกษาได้รับคำแนะนำ ช่วยเหลือในทางต่าง ๆ

ประโยชน์ที่จะได้รับจากการวิจัย

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัยในครั้งนี้มีดังนี้คือ

1. จะช่วยให้เกิดความเข้าใจในหน้าที่และความรับผิดชอบของอาจารย์ที่ปรึกษาในวิทยาลัยครู รวมทั้งได้ทราบถึงปัญหาต่าง ๆ ในการปฏิบัติหน้าที่ซึ่งอาจนำไปแก้ไขและปรับปรุงงานในหน้าที่ของอาจารย์ที่ปรึกษาให้ดีขึ้น
2. เพื่อเป็นแนวทางในการจัดระบบการให้คำปรึกษาแก่นักศึกษาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น อันจะเป็นส่วนหนึ่งในการเพิ่มพูนสมรรถภาพในการ เป็นครูของนักศึกษา และสมรรถภาพในการบริหารงานของวิทยาลัยครู
3. การวิจัยนี้จะ เป็นประโยชน์ต่ออาจารย์ที่ปรึกษาในวิทยาลัยครูโดยตรง ในการที่จะปรับปรุงตนเองและงานในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายให้ดีขึ้น

4. จะเป็นแนวคิดในการจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานของอาจารย์ที่ปรึกษา
ในวิทยาลัยครู

วิธีดำเนินการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างประชากร ตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย ผู้บริหารของวิทยาลัยครูในกรุงเทพมหานครทุกคน ร้อยละ 100 อาจารย์ที่ปรึกษา ร้อยละ 50 โดยวิธีการสุ่มแบบง่ายของทุกวิทยาลัย และนักศึกษาทุกระดับ จำนวน ร้อยละ 5 ของทุกวิทยาลัย โดยวิธีการสุ่มแบบง่าย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วยแบบสอบถามที่สร้างขึ้น โดยศึกษา จากคู่มือนักศึกษาและอาจารย์ในวิทยาลัยครู หนังสือ เอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้องและ การสัมภาษณ์ผู้ที่มีประสบการณ์

ลักษณะของแบบสอบถาม เป็นแบบตรวจสอบ (Check-List) แบบมาตราส่วน ประเมินค่า (Rating Scale) และแบบปลายเปิด (Open-Ended)

วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไปส่งยังผู้ตอบแบบสอบถามใน แต่ละวิทยาลัยครูโดยผ่านทางอธิการวิทยาลัยครู และไปขอรับคืนด้วยตนเอง

การวิเคราะห์ข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลที่รวบรวมมาได้โดยการหาค่าร้อยละ ความถี่เฉลี่ยเลขคณิต (Mean) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

ลำดับขั้นในการเสนอข้อมูล

ผู้วิจัยได้จัดลำดับขั้นของการเสนอผลการวิจัยครั้งนี้ โดยแบ่งเป็น 5 บท คือ

บทที่ 1 บทนำ กล่าวถึง ความเป็นมาของปัญหา วัตถุประสงค์ของการวิจัย ขอบเขตของการวิจัย ขอบจำกัดของการวิจัย คำจำกัดความของคำที่ใช้ในการวิจัย

ประโยชน์ที่จะไ้จากการวิจัย วิธีกำเนินการวิจัย และลำดับขั้นตอนในการเสนอข้อมูล
ตามลำดับ

บทที่ 2 เอกสารอ้างอิง และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง กล่าวถึงงานวิจัย
ในต่างประเทศและงานวิจัยในประเทศที่เกี่ยวข้องกับเรื่องของอาจารย์ที่ปรึกษา

บทที่ 3 วิธีกำเนินการวิจัยและรวบรวมข้อมูล กล่าวถึงประชากรและ
กลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์
ข้อมูล

บทที่ 4 การวิเคราะห์ข้อมูลและผลการวิเคราะห์ข้อมูล กล่าวถึงลำดับ
การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ซึ่งจะไ้เสนอในรูปแบบตาราง
และสรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายและขอเสนอแนะ

ส่วนสุดท้ายเป็นบรรณานุกรมและภาคผนวก

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย